

Catálogo Nacional Monumentos Históricos	
Estado	CATALUNYA
Municipio	VERDÚ
Inmueble	Parròquia de Santa Maria
Dirección	
Coordenadas	41.611127 1.143619

Descripción

Altitud: 434 metres.

Església romànic-gòtica del segle XIII amb complements posteriors gòtics, renaixentistes i barrocs que queden ben integrats. El temple està bastit amb murs de carreus de pedra de les pedreres del propi Verdú de color entre gris i daurat que harmonitza el conjunt. Consta de tres naus separades per un gran pilar a cada banda i dos arcs formers apuntats; la capçalera recta ha substituït l'antic absis semicircular. La nau central de tres trams queda coberta per una volta de canó apuntada damunt un arc toral i una imposta a la seva base que ressegueix tots els murs; les naus laterals estan cobertes amb volta de creueria; a la nau lateral dreta hi ha un arc triomfal renaixentista. L'absis recte és fondo i està cobert per una volta de canó també apuntada. Un cor amb balustrada de pedra descansa en un arc rebaixat i en un embigat; al seu davall, un cancell vidriat està emmarcat de fusta presentant un conjunt molt digne.

A la façana principal, a ponent, s'hi troba una gran portalada atrompetada romànica d'escola lleidatana amb quatre arquivoltes decorades amb elements geomètrics i florals, impostes i columnetes de capitells historiatos, tot al dessota d'un guardapols amb un fi treball geomètric a l'intradós; al damunt, una gran rosassa motllurada, atrompetada i calada del gòtic amb una imatge de Maria al centre, fet insòlit; a la façana lateral sud, hi ha un portal rectangular barroc emmarcat per pilastres toscanes, un entaulament i un frontó truncat amb una fornícula amb imatge intercalada i coronada per un petit frontó circular. Aquesta zona central de la façana presenta per coronament una cornisa, un nou frontó circular truncat al centre i una espadanya d'un ull sense campana. Els contraforts de les altres zones flanquegen boniques finestres gòtiques calades; una cornisa ressegueix els murs amb vuit gàrgoles distribuïdes en el conjunt. Dimensions: 28'18 x 7'47 x 10'54 metres de llargada, amplada i alçada respectivament; l'amplada total de les tres naus en fa 20'78.

Guarda una imatge del Sant Crist dels segles XIII-XIV; una altra de Santa Maria de pedra policromada del segle XV obra d'Andreu Pi rodejada per frescos pintats el 1955 per l'artista Jaume Minguell de Tàrraga; un retaule barroc del 1626 de la Puríssima de l'escultor Agustí Pujol II restaurat per l'escultor Ramon Borràs el 1961; unes imatges de la Mare de Déu del Roser i de Sant Flavià del segle XVI.

Campanar gòtic de planta rectangular (5'24 x 4'67 m) amb un rellotge d'esfera sota la motllura que el divideix en dos cossos; el superior el constitueix la cel·la amb finestrals d'arc apuntat, dos a ponent i a llevant i un a les altres dues cares; està coronat per una minsa cornisa amb gàrgoles als angles i per un terrat amb barana de carreus de poca alçada; té una petita espadanya d'un ull sense campana a la cara sud.

Per l'interior hi puja una escala de cargol de pedra picada, avui força gastada, dins un cilindre de pedra de carreus grans i ben escairats situat a la banda nord-oest; a l'alçada del rellotge d'esfera una estructura de ferro sosté la maquinària que ocupa tota l'amplada interior del campanar; en aquest punt, l'escala de cargol ha estat substituïda per dos trams d'una altra de ferro que puja arrapada al mur per deixar l'espai que necessita el rellotge; passat aquest tram prossegueix l'escala de pedra de cargol; passa per damunt de la volta de nervis a manera de cúpula rebaixada que forma la base de la cel·la que també té una coberta amb volta de nervis com l'anterior; per un punt entremig de dos finestrals hi ha una trapa oberta per accedir al terrat; s'hi arriba per una escala de gat. La cel·la té a les finestres penjades quatre campanes des del 1939, una de petita, una altra de mitjana i dues de grans.

Situació: damunt l'ala esquerra del temple fent angle al nord-oest del frontis encarat a ponent.

Alçada: 34'48 metres.

Esveltesa: 6,5

Campanas y esquilas	<p>Els treballs de mecanització de les campanes de Verdú mostren bé la diferència entre el concepte d'intervenció i de restauració.</p> <p>Els treballs foren una intervenció molt correcta, amb un canvi de jous, i una mecanització que va incloure una manera automàtica de tocar, molt harmoniosa... segons altres conceptes culturals.</p> <p>Però des del punt de vista patrimonial, es tracta d'una destrucció, i de cap manera una restauració. Restauració vol dir mantenir o recuperar els valors originals d'un objecte o d'un conjunt d'objectes. El magnífic treball de SALICI i CLOS mostra que, amb la intervenció van desaparèixer els tocs tradicionals, la manera de sonar i sobre tot la possibilitat de fer-ho manualment. Aquesta seria doncs la característica d'una bona restauració: que manté o recupera els valors originals, que reproduïx la sonoritat tradicional i sobre tot (i aquesta és la marca, el segell de qualitat) que els mecanismes no impedeixen el toc manual, que és, finalment, la millor manera de tocar les campanes. Nota de Francesc LLOP i BAYO (19-04-2016)</p>
Toques actuales	
Conservación	
Protección	Bé Inventariat Identificador: IPA-30155
Propuestas	
Autores del registro	DALMAU i ARGEMIR, Delfí
Fecha del registro	18-08-2009

Campanas actuales

Localización	Campana	Fundidor	Año	Diámetro	Peso
Cel·la de campanes	Sant Joan Baptista "La Major" (1)	BARBERÍ	1940	80	296
Cel·la de campanes	La Nenc-nenc (2)	BARBERÍ	1940	92	451
Cel·la de campanes	Reina de la Pau "La dels Morts" (3)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1940	118	951
Cel·la de campanes	Sant Flavià i Santa Maria "La Grossa o Flaviana" (4)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	136	1456
Espadanya	Santa Maria de Verdú	PORTILLA, ABEL (GAJANO)	2019	40	37

Información completa: [Parròquia de Santa Maria - VERDÚ \(CATALUNYA\)](#)